

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dialogvs De Veneratione & inuocatione sancto[rum],
co[n]tra perfidia[m] Lutherana[m], ad reuerendissimu[m]
in Chr[ist]o patre[m], illustrissimu[m]q[ue] principe[m] &
d[omi]n[u]m D. Herma[n]nu[m] de ...**

Hoogstraten, Jacobus van

Coloniæ, 1524

VD16 H 4813

Lonicerus in solutione septimi argumenti. Cap. XV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35673

Caput decimumquintum.

exæquo certat, & sine cōtrouersia te meliore, de cōtradicō
ctione utpote a seipso dissidentē notares.

Lonicerus in solutione septimi
argumenti. Cap. XV.

LONICE. Sto q̄ sancti cōtemplent̄ diuinū uultū, sic respondeo
E Angeli nō sunt inuocādi, ergo nec sancti, qñquidē
inuocatio solū deū concernit, ex q̄ oīnis salus nr̄a de
pēdet & iuuamen, spirituīq; administratorū erga nos
cura. Postremo si uelis sanctos iuxtaq; angelos inuocādos
ostende scripturā, scripturā a te posco &c, quā dū produ
cere nō potes, claret quæ sit tua insania.

THEOLO. ¶ Non mō donamus, ueruetiā docemus, solū deū, tan
q̄ oīs nr̄ae salutis tū aīae, tū corporis authorē. Porro quū fide
les discipuli Petrū ap̄lm inuocarent, quatenus a Ch̄o ob
tineret suscitationē Tabitē uiduae defunctae, nōne illa ip̄a
inuocatione diuinā recognoscabant uirtutē? Nihil itaque
mirū si circa sanctoī angelorū inuocationē, simile qddam
cōtingat. Etenim angelī hoībus opitulan̄, dicente pro
pheta. Non est q̄ adiuuer me, nisi Michael princeps ue
ster. Præterea apud eundē prophetā princeps (id est ange
lus) Persaī restitit angelo Gabrieli, spatio uiginti dierum

Act. ix.

Danie. x.
Ibidem.

Matth. xviii.

Actuum. xii.

Atq; ob hanc causam angeli, et si propria locutiōe sint dei
ministri, in scripturis tñ dicunt̄ nr̄i, & nobis cōtra aduers
as tenebrarū pt̄ates in custodes a deo dati. Nā iuxta salua
toris uocē, Angeli eorū in cœlis sp̄ uident faciē p̄lis mei,
qui in cœlis est, ubi glossā, magna dignitas animaq; ut una
quæcq; habeat ab ortu nativitatis in custodiā sui, angelum
delegatū. Vñ & in ap̄lo & actis dicebant, Angelus eius ē,
uidelicet Petri apli. Cur ergo angelos tāq; dei ministros,
nr̄os uero infra deū patronos inuocare nefas fuerit, ut nos
bis apud deū bona obtineant, qbus diuino iussu nr̄i custo
dia demandata est, ut sic deus in ipsis, ut in suis ministris
honoreſ. Tu uero Germaniæ pestis & honoris hoīm cor
ruptela, apto Marte in dei sanctos debacchans atq; sœuiēſ
scripturas requiriſi q̄ huic rei suffragent, q̄ doceant sc̄tos

De inuocatione sanctorum.

inuocandoꝝ, qbus liquido huius rei innotescat ueritas, be-ne est & tuo more facis, at nos contra abs te scripturas po-stulamus, qbus sanctoꝝ inuocatione hoibus interdicta eē tueri possis, quas cū afferre, nisi adeo p te adulteratas peni-tus ac corruptas nequeas, illud saluatoris clypei loco assu-mendū statui. Qui nō est contra uos pro uobis est, impri-mis quū ueritas nřa tot scripturis sit cōsentanea, signis q̄cꝝ q̄ plurimis atq; prodigijs p spm sanctū cōprobata. Et qui dē miranda est Lutheranoꝝ temeritas, q̄ in eo reprobat eccliam, sanctosq; doctores, qd sacra nō iprobat scripture

¶ Ais, si caput Chrs intercedat & mēbra, in tertio argu-
mento diuulsum est, Primū caput nřm excitatū, & sic in-
tercedit, mēbra si excitata, adhuc Chri inuocatione & in-
tercessione scripture tota nobis cōmendat, sanctorū nul-
lo quod equidem sciām loco.

¶ Fuga quā sup Chri resurrectionē struere conariſ, q̄ THEOL O
sit a fide aliena, & q̄ sapiat haeresim, dein q̄ sit ridicula ex
hs satis liquet q̄ antea diximus, p̄cipue quū om̄e id qđ mes-
rito & pie credi debeat, in sacris l̄fis manifeste expressum
uis habere, quasi nō ex his q̄ legimus, aliqua etiā q̄ nō legi-
mus, intelligamus. Quocirca tuæ partes fuerint, ostēdere
ubi in sacris l̄fis nomē habeat, Homousion, q̄ p̄ & filius
cōsubstantiales describunt, Vbi p̄fem ingenitū, ubi Chri-
stū in corpe, aīa, & deitate, sub utraq; specie sacramēti cō-
tineri, ubi diē dñicā, prima hebdomadaꝝ die, & nō ultima
(ut in ueteri lege) celebrandā legeris, Et ut semel dicā oñ
de tu q̄lo, q̄ in loco sacræ scripturæ proditū sit, euangeliū
illud eē Matth. apli, qđ cōi oīm snia eius esse p̄hibet. Itidē
de cæteris euangelistis requiro, Et quū istud ex canonica
scriptura nō habeat, sed ex sola eccliaꝝ traditiōe firmiꝝ cre-
dit. Nec p̄terea aliqd p̄missorū in sacris l̄fis exp̄ssum ostē-
dere possis. Resipisce obsecro, & anatematiza totiꝝ Luthe-
ranæ cæcitat̄ p̄cipuū fundamētu, atq; tibi p̄suade eccliaꝝ
attestatione, approbatione q̄ ualidā esse, etiā in his q̄ in sa-
cris l̄fis nō exprimunt. Alioqui pleue fuerit, eodē tuo ar-

Caput decimumquartum.

gumento quempā probare euangelia nō esse descripta in
stinctu spūs sancti, neq; eo ipso authore, sed ab his qui ho-
mines erant, & præterea nihil. Nullius itaq; prætij, nulli
usq; authoritatis ea essent q; in illis cōscripta cōtinent.

LONICE ¶ Hic quoq; quū non haberet q; te uerteres, recurris ad
Apocalypsim quæ ad pugnā ualere nequit. Tu argumen-
taris, sancti sunt fratres nři, ergo sunt inuocandi &c. nun-
q; nō infers, qd ex textu quē adducis colligi nulla rōne pōt
adeo ne mica quidē salis in te truncō dilitescit.

THEOL Q ¶ Audi qd uenerandus doctor Iacobo scripserit postri-
die q; Hoochstrat' calamū huic articulo admouisset. Nō
inqt sicut futilis ille Lonicerus calūniať, intuli. Sancti sūt
fratres nři, ergo sunt inuocandi, sed sic inter cōcionādum
argumētabar. Sancti in cœlis apud p̄em uiuētes, proban-
tur in Apocalypsi frēs nři, ergo nos ut frēs suos diligunt.
Si nos diligūt, ergo actus dilectiōis exhibēt, q; & interpel-
lare pro fratrib⁹, nō est utiq; postrem⁹ &c. Hinc satis per-
spicuū est apostata illū, infidelit meū recitasse argumētum
sed optuit solutioni suę uiā parare. Vides ne mō nugator
euāgelice malignitatis tuæ p̄stigias iā interceptas, quū ille
nō sc̄tōs inuocādos, sed eos pro nobis orare nō pœnitēdo
cōcluserit argumēto. At hēc nō paꝝ robotis p̄fati docto-
ris cōclusioni assert id qd in eodē libro scribit Ioānes. Da-
ta sunt īq; engens angelo incēsa mīta, ut daret de ořonib⁹ san-
ctor⁹ oīm, sup aureū altare, qd ē aī thronū dei. Si oīm san-
ctor⁹ obtulit ořones (neq; inducere aim possum, ut credā
eū exclusisse sc̄tōs in Ch̄o dormiētes) Obtulit ergo ange-
lus & hor⁹ ořones. Hi aut (cū oīb⁹ bonis pleni sint nullius
q; indigeāt) pro se nō orant, orāt itaq; pro nob̄ cōfratrib⁹
suis. Et ne hoc nimiū absurdū tibi uideat, tali cōfirmamus
argumēto. Apud Paulū legim⁹. Pro inuicē sollicita sunt
mēbra & si qd patiſ unū mēbrū, cōpatiunē oīa mēbra, siue
gloriať unū mēbrū, cōgaudēt oīa. Vos at estis corp⁹ Ch̄i
scilicet mysticū. Hoc at corp⁹ cōstituit ex mēbris int⁹ in-
ter se charitate ordinatis. Ordo at ille cōsurgit ex ea mem-

Corin. xiij.

De invocatione sanctorum.

broꝝ unione, q̄ est ad caput ipsiꝝ corporis, qđ ē Ch̄s. Porro Apoca.vi.

Secti cœlū incoletes Ch̄o capiti maxie sunt uniti. Sunt etiā iuxta scripturā, iuxta corpꝝ Ch̄i, p̄cipuo cōfrēs nři. Frater neq; aut̄ charitatis ē se mutuo oneribꝝ leuare q̄tū ip̄a iustitia p̄mittit. Quo circa reliquū eē uidet̄ eos pro nřa salute apd̄ deū suis ořonibꝝ laborare, qđ satis ex Apocalypsi nos oři disse reor apud quēuis, mō rōnis exps nō sit. Postremo q̄ hac de cā dicis Apocalypsim Ioānis nihil ad pugnā uale re, nihil mirū facis. Nā ita est fere hereticoꝝ ingeniu, ut iuxta pphetę uocē ab oneribꝝ dorsū diuertat̄. Nā piň argumētaris ac si dices, Aduersarij gladiꝝ eo nō ualeat ad pugnā, q̄ ictū eiꝝ neq; ferre, neq; declinare ualeā. Ceteroꝝ Hieronym⁹ cuius doctrinā nemo nō mirat̄, in prologo Apocalypsis, eā ascribit Iohāni aploꝝ & euangelistæ. Et cōtra Iouinianū ad probandū eūde euāgelistā etiā suisse pphetā, sic de eo scribit. V idit em̄ in Pathmos insula &c. relegatus, Apocalypsim infinita futuroꝝ mysteria cōtinente Preterea diuus Aug. li.1. de sc̄tā uirg. cap. xxvii, & lib. de p̄ctōꝝ meritis & remissiōe, ca. vii. Itē cōtra ep̄lam Gaudēti, li. ii. ca. xix. nō solum asserit Apocalypsim eē Iohānis aploꝝ, uerūtā ex eo libro cōfutat hæreticos. Postremo diuinus ille Dionysius eidem aploꝝ cōtemporaneus in sua ecclasiastica Hierarcha, de pontifice missam celebrante traſ Cap. iii.

Etans siue arcanā illā inquit ac mysticā oīno uisionē dilexit discipuli &c. exponit, sup q̄ Stapulēsis. Aptē inquit testaſtū p̄t̄ sc̄tām Apocalypsim eē Ioānis euāgelistę, nec res in primitiua ecclia erat cōtrouersa. Quid ergo adeo infanis euāgelice nugator ut dicere nō uerearis Apocalypsim Iohannis euangelistæ ad pugnā nō ualere, qñ ex eo libro omnes ferme ecclesiæ doctores disputauere, an nihil apud leuē grammaticā ualabit ecclesiæ authotitas, q̄ in sacratissimo missæ officio huic libro Iohannis apostoli testimulū dat. Ceteroꝝ quam indeuīabilis sit militans sit ecclia a christiana ueritate, nuper in quodam opusculo, auxiliante deo optimo, maximo, clare ostendimus.

i ij

Psalm. lxxx.

Lib. i. ca. xiiij

Cap. iii.